

Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst

AAN: De korpsbeheerder van het Regionaal Politiekorps
Drenthe

De politievakorganisaties deel uitmakend
van de Regionale Commissie voor Georganiseerd
Overleg in de Politieregio Drenthe

Bijlagen:

1. adviesaanvraag	<u>AAC/00.00152</u>	21 december 2000
2. verslag hoorzitting	AAC.72	

Onderwerp:

Advies AAC.72.

INLEIDING

Bij brief van 18 mei 2000 heeft de ACP namens de politievakorganisaties die deel uit maken van de Regionale Commissie voor Georganiseerd Overleg in politie-ambtenarenzaken in de Politieregio Drenthe (hierna te noemen: vakorganisaties) een verzoek tot advies ingediend bij de Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst (hierna te noemen: de commissie) inzake een geschil dat tussen hen en de korpsbeheerder in genoemde Politieregio (hierna te noemen: werkgever) is gerezen omtrent de Goede Vrijdag. Het geschil is ingeschreven onder nummer AAC.72.

Bij brief van 6 juni 2000 hebben de vakorganisaties – naar aanleiding van een namens de commissie gedaan verzoek – nadere informatie overgelegd betreffende het overleg dat in de onderhavige kwestie tussen de werkgever en de vakorganisaties is gevoerd. Bij brief van 21 september 2000 is door de vakorganisaties nog aanvullende informatie toegezonden.

Bij brief van 14 juli 2000 heeft de werkgever haar standpunt inzake de in deze aangelegenheid aan de commissie toegelicht.

INHOUD VAN HET GESCHIL

Het geschil betreft het antwoord op de vraag of Goede Vrijdag een onderwerp is waarover in het Regionaal Georganiseerd Overleg (hierna te noemen: het RGO) Drenthe overeenstemming bereikt dient te worden conform artikel 13, lid 4 van het Besluit overleg en medezeggenschap politie (BOM), naar aanleiding van de wijziging van artikel 12 van het Besluit algemene rechtspositie politie (BARP), zoals bekend gemaakt bij circulaire d.d. 28 september 1998, kenmerk EA98/U051136, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De vakorganisaties zijn van mening dat Goede Vrijdag een regeling betreft met rechten of verplichtingen van individuele ambtenaren, die een uitwerking is van een voorstel waarover in het overleg als bedoeld in het BOM, artikel 2, lid 1 (te weten het Centraal Georganiseerd Overleg in Politie-ambtenarenzaken, CGOP) overeenstemming is bereikt en waarover – ingevolge artikel 13, lid 4 van het BOM - overeenstemming dient te bestaan met het RGO.

De werkgever is van oordeel dat niet gebleken is dat in het CGOP overeenstemming is bereikt over een regeling waarin de status van Goede Vrijdag wordt bepaald. Zij is van oordeel dat het tot haar bevoegdheid behoort de status van Goede Vrijdag te bepalen. Alvorens van deze bevoegdheid gebruik te maken dient, gelet op artikel 13, lid 1 van het BOM, door of namens haar overleg te worden gepleegd met het RGO. In diverse vergaderingen is over het onderwerp overleg gevoerd. Er kan niet gesteld worden dat zij een beslissing heeft genomen zonder dat daarover overleg is gevoerd.

LOOP VAN HET OVERLEG

Over de Goede Vrijdag is in de jaren 1996, 1998 en 1999 diverse malen overleg gevoerd.

De vakorganisaties stemmen in de informele vergadering van 1 maart 1996 “node in” met het voorstel van de werkgever om, in aansluiting op de gang van zaken in de politieregio Friesland, Goede Vrijdag te beschouwen als normale werkdag.

In 1998 komt het onderwerp in diverse vergaderingen aan de orde, maar besluitvorming vindt niet plaats. De werkgever stelt voor om het besluit van het RGO van 1 maart 1996 (dwz Goede Vrijdag is een normale werkdag) te handhaven. Naar het oordeel van de vakorganisaties dient Goede Vrijdag een bijzondere verlofdag te zijn.

In de formele vergadering van 29 januari 1999 blijft de werkgever bij haar voorstel. De

vakorganisaties geven aan zich te zullen beraden over de te volgen stappen en geven aan: “Of er ligt een geschil, of men legt zich neer bij de beslissing”.

Bij brief van 30 maart 1999 verzoeken de vakorganisaties de werkgever om conform artikel 26 BOM een vergadering uit te schrijven, die kan dienen om:

- alsnog tot overeenstemming te komen;
- na te gaan of er overeenstemming bestaat over de vraag wat het onderwerp van geschil is;
- na te gaan of er een oplossing van dat geschil zal worden gezocht door middel van voortzetting van het overleg nadat advies is ingewonnen van de AAC, dan wel door middel van het aanvragen van arbitrage.

Bij brief van 27 april 1999 bericht de werkgever de vakorganisaties dat zij niet voornemens is een vergadering als gevraagd uit te schrijven, daar er naar haar mening geen sprake is van een onderwerp waarvoor gelet op artikel 13, lid 4 van het BOM instemming is vereist van alle deelnemers aan het overleg. Het betreft hier een onderwerp waarover overleg gevoerd dient te worden en dit overleg is naar haar oordeel voldoende gevoerd.

De vakorganisaties verzoeken de werkgever vervolgens bij brief van 29 juni 1999 om alsnog de gevraagde vergadering uit te schrijven; zo niet dan verzoeken zij een vergadering uit te schrijven waarin aan de orde moet komen:

- welke voorstellen tot invoering en wijziging van een regeling met rechten of verplichtingen van individuele ambtenaren, die een uitwerking is van een voorstel waarover in het landelijk overleg overeenstemming is bereikt, worden wel in het RGO in overleg gebracht en welke onderwerpen niet;
- waarover dient in het RGO Drenthe overeenstemming bereikt te worden, n.a.v. de wijziging van artikel 12 BARP (circulaire dd 28/9/1998 van de minister van BZK).

In de formele vergadering van 12 juli 1999 stelt de werkgever dat zij geen gebruik maakt van de mogelijkheid Goede Vrijdag aan te wijzen als dag waarop de dienst gesloten is. Over Goede Vrijdag hoeft naar het oordeel van de werkgever geen overeenstemming te bestaan. Aan de verplichting tot overleg voeren over dit onderwerp is naar haar mening voldaan. De vakorganisaties geven aan zich nader te zullen beraden.

Standpunt vakorganisaties

De vakorganisaties brengen naar voren dat partijen vanaf de reorganisatie van de politie gesproken hebben over het onderwerp of en in welke mate de Goede Vrijdag zal moeten worden aangewezen als een dag bedoeld in voorheen artikel 31 van het BARP en nu in artikel 12, lid 4 van het BARP.

De vakorganisaties zijn van mening dat, gelet op het overleg over de Goede Vrijdag in het verleden, de Goede Vrijdag een dag is als bedoeld in artikel 12, lid 4 van het BARP en dat deze zou moeten worden aangewezen als vrije dag. Zij verwijzen naar de circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties waarin is vermeld dat *“met het vervallen van artikel 31 van het Barp, het nimmer de bedoeling is geweest dat de bestaande aangewezen dagen automatisch komen te vervallen, tenzij hierover overeenstemming is bereikt met de regionale commissie voor georganiseerd overleg in politie-ambtenarenzaken in het regionaal politiekorps”*.

De vakorganisaties merken op dat Goede Vrijdag voor 1994 een bestaande aangewezen dag was. Nadien is er geen overeenstemming bereikt over het vervallen van de status van Goede Vrijdag. Slechts in 1996 hebben de vakorganisaties “node ingestemd” met het vervallen van Goede Vrijdag als vrije dag. Deze instemming was echter niet van structurele aard. Dit blijkt ook wel uit het feit dat in de jaren na 1996 de vraag omtrent Goede Vrijdag als vrije dag in de vergaderingen opnieuw aan de orde is gekomen. Er is echter nimmer overeenstemming bereikt.

De vakorganisaties stellen zich op het standpunt dat Goede Vrijdag nog steeds onderwerp van overleg dient te zijn en dat hierover conform artikel 13, lid 4 van het BOM overeenstemming bereikt dient te worden.

Standpunt werkgever

De werkgever is van oordeel dat de statusbepaling van Goede Vrijdag geen regeling betreft waarover in het RGO overeenstemming bereikt dient te worden conform artikel 13, lid 4 van het BOM. Er is immers niet gebleken dat in het overleg zoals bedoeld in artikel 2, lid 1 van het BOM (het CGOP) overeenstemming is bereikt over een regeling waarin de status van Goede Vrijdag is bepaald. Dat is naar het oordeel van de werkgever de reden dat Goede Vrijdag niet in het gewijzigde artikel 12, lid 4 van het BARP wordt genoemd. Zij stelt vast dat het bepalen van de status van de Goede Vrijdag een bevoegdheid is die haar toekomt. Zij leidt dit ook af uit het advies dat de commissie in een andere haar voorgelegde kwestie heeft uitgebracht (i.c. AAC.65).

Alvorens van deze bevoegdheid gebruik gemaakt kan worden dient – ingevolge artikel 13, lid 1 van het BOM - door of namens haar overleg gevoerd te worden met het RGO. In diverse vergaderingen in 1996, 1998 en 1999 is over het onderwerp overleg gevoerd, waarbij uiteindelijk geen overeenstemming is bereikt over de status van Goede Vrijdag.

Naar het oordeel van de werkgever kan niet gesteld worden dat zij een beslissing heeft genomen zonder dat daarover overleg is gevoerd. Dat achteraf niet alle deelnemers aan het overleg tevreden zijn met haar beslissing staat daaraan niet in de weg, temeer niet daar het hier geen onderwerp betreft waarvoor, gelet op artikel 13, lid 4 van het BOM instemming van alle deelnemers aan het overleg is vereist.

OVERWEGINGEN EN ADVIES

Op grond van de haar ter beschikking staande stukken en op grond van hetgeen door partijen tijdens de op 14 november 2000 gehouden hoorzitting naar voren is gebracht, heeft de commissie het volgende in haar beschouwingen betrokken.

Ten aanzien van de feiten

Ten aanzien van de feiten stelt de commissie vast:

- dat in de jaren voorafgaande aan de reorganisatie van de politie in 1994 de Goede Vrijdag als een vrije dag heeft gegolden voor zowel de werknemers van de gemeentelijke politiekorpsen als voor het personeel werkzaam bij het Korps Rijkspolitie;
- dat na de reorganisatie, die haar beslag heeft gekregen op 1 april 1994, in de politieregio Drente de Goede Vrijdag voor het jaar 1994 als vrije dag is gehandhaafd;
- dat in het RGO op 24 maart 1995 overleg is geweest over de status van de Goede Vrijdag, hetgeen heeft geresulteerd in de afspraak dat ook voor dat jaar de Goede Vrijdag als een kerkelijke feestdag zal worden aangemerkt en derhalve als een vrije dag zal gelden;
- dat tijdens de informele vergadering van het RGO op 1 maart 1996 de vakorganisaties “node” hebben ingestemd met het voorstel van de werkgever om, in aansluiting op de gang van zaken in de politieregio Friesland, de Goede Vrijdag te beschouwen als een normale werkdag;
- dat in de formele vergadering van het RGO op 29 mei 1996 door partijen is geconcludeerd dat de vorenbedoelde afspraak alleen voor het jaar 1996 zal gelden. Tevens wordt – op voorstel van de werkgever – besloten de status van de Goede Vrijdag opnieuw als agendapunt te behandelen in de eerstvolgende vergadering van het RGO;
- dat in vorengenoemde eerstvolgende vergadering van het RGO op 25 juni 1996 wel over het onderwerp is gesproken, maar dat uit het verslag van die vergadering niet blijkt tot welke besluitvorming dit overleg heeft geleid;
- dat ten aanzien van de status van Goede Vrijdag in het jaar 1997 geen overleg is gevoerd in het RGO en stilzwijgend de afspraak uit 1996, dat de Goede Vrijdag als een normale werkdag zal worden aangemerkt, is gecontinueerd;
- dat in 1998 en 1999 door partijen overleg is gevoerd over de status van de Goede Vrijdag, waarbij de werkgever zich telkenjare op het standpunt heeft gesteld dat de Goede Vrijdag als een normale werkdag dient te worden aangemerkt;
- dat de vakorganisaties zich hiermede niet kunnen verenigen en stellen dat indien de werkgever de Goede Vrijdag als vrije dag wil afschaffen, hij hierover in het RGO overeenstemming met de vakorganisaties dient te bereiken, hetgeen door de werkgever ten stelligste wordt ontkend.

Op de door haar belegde hoorzitting heeft de commissie geconstateerd dat door partijen geen

nieuwe gezichtspunten zijn aangedragen, die aanleiding hebben kunnen geven tot wijziging van de eerder ingenomen standpunten van de andere partij.

Beoordeling

Artikel 12, lid 4 van het BARP luidt als volgt:

“Voor de ambtenaar met een volledige betrekking bedraagt het aantal te werken uren per jaar de vermenigvuldiging van 7.2 met het aantal kalenderdagen per jaar, verminderd met:

- a. het aantal zaterdagen en zondagen, en
- b. de Nieuwjaarsdag, de Tweede Paasdag, de Hemelvaartsdag, de Tweede Pinksterdag, de beide Kerstdagen, de dag waarop de verjaardag van de Koningin wordt gevoerd en 5 mei, dan wel een andere door het bevoegd gezag aangewezen kerkelijke, nationale, regionale of plaatselijk erkende feest- of gedenkdag, voorzover deze dagen niet vallen op een zaterdag of een zondag”.

Blijkens de brief van de minister van Binnenlandse Zaken d.d. 17 juni 1997, kenmerk EA97/1872, gericht aan de korpschef van de politieregio Flevoland, inzake het al dan niet vrij zijn op de Goede Vrijdag, wordt door voornoemde minister bepaald dat “het aan het bevoegd gezag is te bepalen of de dienst, gelet op het dienstbelang, op Goede Vrijdag gesloten kan worden”.

Op grond hiervan is de commissie van oordeel dat de bepaling van het feit of de Goede Vrijdag wel of niet als een normale werkdag moet worden aangemerkt een bevoegdheid is die uitsluitend aan het bevoegd gezag is voorbehouden, zodat daarover in het RGO met de vakorganisaties geen overeenstemming behoeft te worden bereikt. Tevens stelt de minister in deze brief vast dat ook op grond van artikel 31 BARP (oud) niet een automatisch recht op verlof op de Goede Vrijdag bestond.

In de reeds genoemde circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 28 september 1998 is opgenomen dat met het vervallen van artikel 31 BARP (waarvan de werking is opgenomen in het nieuwe artikel 12 van het BARP) het nimmer de bedoeling is geweest dat bestaande aangewezen dagen komen te vervallen, tenzij hierover overeenstemming is bereikt met het RGO.

De commissie is van mening dat het bovenvermelde terugslaat op het vermeldde in artikel 12, lid 4 onder b (BARP), waarin sprake is van “een andere door het bevoegd gezag aangewezen regionale of plaatselijk erkende feestdag”. Noch uit de haar ter beschikking staande stukken, noch uit hetgeen door partijen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, heeft de commissie kunnen concluderen dat de Goede Vrijdag door het bevoegd gezag in de politieregio Drenthe in het verleden expliciet als een regionale feestdag is aangemerkt, zodat ook op deze grond naar haar oordeel het overeenstemmingsvereiste in het RGO niet van toepassing kan worden verklaard.

Het bovenstaande neemt niet weg dat over de Goede Vrijdag in het RGO open en reëel overleg dient te worden gevoerd, hetgeen naar het oordeel van de commissie over de jaren heen ook heeft plaatsgevonden. Zij constateert echter dat dit overleg zich slechts heeft toegespitst op de status van de Goede Vrijdag, waarbij de vraag of aan de Goede Vrijdag een eigen waardebe­paling moet worden toegekend niet aan de orde is gekomen.

De commissie acht het standpunt van de centrales waarin slechts gewezen wordt op de situatie in 1994 en 1995, zijnde de jaren waarin de Goede Vrijdag als een vrije dag gold niet reëel, aangezien geconstateerd moet worden dat zij op 1 maart 1996 hebben ingestemd – zij het “node” – met het voorstel van de werkgever om de Goede Vrijdag als een normale werkdag te beschouwen. Naar het oordeel van de commissie is hiermede een nieuwe uitgangssituatie ontstaan.

Onduidelijkheid is gerezen over de vraag of bovengenoemde instemming van de centrales slechts van gelding was voor het jaar 1996 of dat hier sprake was van een definitieve afspraak naar de toekomst. Ter beantwoording van deze vraag constateert de commissie dat tijdens het overleg in het RGO op 29 mei 1996 door partijen is geconcludeerd dat de getroffen regeling slechts voor het jaar 1996 van gelding is. Tevens stelt zij vast dat het overleg over de status van de Goede Vrijdag in de jaren 1998 en 1999 door partijen is voortgezet. Uit deze beide constatering­en leidt de commissie af dat partijen de intentie hebben gehad slechts een regeling voor het jaar 1996 te treffen. Het feit dat partijen kennelijk stilzwijgend hebben besloten deze situatie in 1997 te continueren, doet hieraan naar het oordeel van de commissie niet af.

Uit het feit dat sinds 1994 telkenjare – met uitzondering van het jaar 1997 – in het RGO overleg is gevoerd over de status van de Goede Vrijdag blijkt naar het oordeel van de commissie dat partijen het erover eens zijn dat in casu sprake is van een dag met een bijzonder karakter.

Concluderend stelt de commissie vast dat de werkgever de bevoegdheid heeft om te bepalen of de Goede Vrijdag wel dan niet als een vrije dag moet worden aangemerkt en dat daarover in het RGO geen overeenstemming behoeft te worden bereikt.

Dit neemt niet weg dat - mede gelet op het bijzondere karakter van de Goede Vrijdag - open en reëel overleg gevoerd dient te worden over de vraag welke waardebe­paling aan de Goede Vrijdag moet worden toegekend.

ADVIES

Op grond van het bovenstaande adviseert de commissie partijen het open en reëel overleg over de Goede Vrijdag voort te zetten over de vraag welke waardebe­paling aan de Goede Vrijdag moet worden toegekend, waarbij partijen het jaar 1996 als uitgangssituatie dienen te nemen.

's-Gravenhage, 21 december 2000

De Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst,

prof. mr. J. de Ruiter
voorzitter

Th. H. Dragt
secretaris

prof. mr. I.P. Asscher-Vonk
lid

prof. H.J.L. Vonhoff
lid

mr. C. van Veen
bijzonder lid

prof. dr. W. van Voorden
bijzonder lid